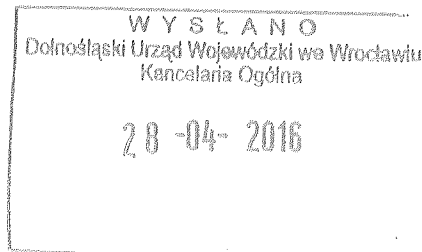

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 28 kwietnia 2016 r.

IF-IT.431.2.2016.KK

Pan
Jan Krzysztofik
Starosta Powiatu Milickiego

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 17 lutego 2016 r. (czynności kontrolne w siedzibie kontrolowanego) oraz 18 marca 2016 r. (czynności kontrolne poza siedzibą kontrolowanego – oględziny w terenie) na podstawie przepisów:

- 1) ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r., poz. 1137 z późn. zm.);
- 2) rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem (Dz. U. Nr 177, poz. 1729, zwanego dalej rozporządzeniem);
- 3) Zarządzenia Nr 428 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 13 grudnia 2013 r. w sprawie kontroli realizowanych przez Wojewodę Dolnośląskiego,

zespół kontrolny Wydziału Infrastruktury Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, w składzie:

- 1) Kamil Kasina – Przewodniczący Zespołu Kontrolnego, starszy specjalista w Oddziale Infrastruktury Technicznej;
- 2) Dariusz Kozłowski – Zastępca Kierownika Oddziału Infrastruktury Technicznej;

przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Starostwie Powiatowym w Miliczu, ul. Wojska Polskiego 38, 56-300 Milicz, w zakresie zarządzania ruchem na drogach, dla których Starosta Powiatu Milickiego jest organem zarządzającym ruchem.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 23 grudnia 2015 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli zewnętrznych na I półrocze 2016 r.

Kontrolą objęto okres od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia kontroli.

Według załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 1998 r. w sprawie utworzenia powiatów (Dz. U. Nr 103, poz. 652), powiat milicki obejmuje gminy: Milicz, Krośnice oraz Cieszków.

Łączna długość dróg powiatowych znajdujących się na terenie powiatu milickiego (według stanu na dzień 25 stycznia 2016 r.) wynosi 309,035 km.

Dowód: akta kontroli, str. 25.

Kierownikiem jednostki kontrolowanej w okresie objętym kontrolą był:

- 1) Pan Piotr Lech – Starosta Powiatu Milickiego, wybrany na podstawie Uchwały Nr I/3/2010 Rady Powiatu w Miliczu z dnia 29 listopada 2010 r. w sprawie stwierdzenia wyboru Starosty Powiatu Milickiego;
- 2) Pan Jan Krzysztofik – Starosta Powiatu Milickiego, wybrany na podstawie Uchwały Nr I/3/2014 Rady Powiatu w Miliczu z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie stwierdzenia wyboru Starosty Powiatu Milickiego.

Dowód: akta kontroli, str. 30-31.

Zgodnie z treścią § 1 ust. 11 pkt 48 Uchwały Nr XXXII/219/2006 Rady Powiatu w Miliczu z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie regulaminu organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Miliczu (zmienionej Uchwałą Nr XII/94/2008 Rady Powiatu w Miliczu z dnia 17 marca 2008 r. w sprawie zmian w regulaminie organizacyjnym Starostwa Powiatowego w Miliczu), sprawy z zakresu zarządzania ruchem na drogach powiatowych i gminnych należą do Wydziału Dróg Powiatowych.

Dowód: akta kontroli, str. 50.

Zadania realizowane przez Wydział Dróg Powiatowych bezpośrednio nadzoruje Wicestarosta (załącznik do Uchwały Nr XII/94/2008 Rady Powiatu w Miliczu z dnia 17 marca 2008 r. w sprawie zmian w regulaminie organizacyjnym Starostwa Powiatowego w Miliczu).

Dowód: akta kontroli, str. 52.

Osobami odpowiedzialnymi za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanego zagadnienia są:

- 1) Pan Władysław Szydełko – Wicestarosta Powiatu Milickiego;
- 2) Pan Henryk Włodarczak – Kierownik Wydziału Dróg Powiatowych w Starostwie Powiatowym w Miliczu;
- 3) Pani Beata Okniańska – Podinspektor w Wydziale Dróg Powiatowych Starostwa Powiatowego w Miliczu.

Dowód: akta kontroli, str. 26-27, 34 i 39-44.

Ocena kontrolowanego zagadnienia:

Realizację obowiązków Starosty Powiatu Milickiego – jako organu zarządzającego ruchem na drogach - ocenia się:

- 1) **w zakresie I** (tj. kompletność danych ewidencji projektów zatwierdzonych organizacji ruchu, kompletność zatwierdzonych projektów organizacji ruchu, tryb zatwierdzania projektów organizacji ruchu, informowanie zarządu drogi o utracie ważności zatwierdzonej organizacji ruchu) - **pozytywnie**¹;
- 2) **w zakresie II** (tj. prowadzenie kontroli stałych organizacji ruchu pod kątem ich zgodności z zatwierdzonymi projektami organizacji ruchu, prowadzenie kontroli prawidłowości zastosowania, wykonania, funkcjonowania i utrzymania wszystkich znaków drogowych, urządzeń sygnalizacji świetlnej, urządzeń sygnalizacji dźwiękowej oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego) – **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Zakres kontroli obejmował:

- 1) prowadzenie ewidencji zatwierdzonych organizacji ruchu;

¹ Skala ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna.

- 2) rozpatrywanie i zatwierdzanie projektów organizacji ruchu;
- 3) kontrolę oznakowania (ogłędziny w terenie).

Kontrolę, w zakresie o którym mowa w pkt. 1-2, przeprowadzono na dobranej próbie, obejmującej losowo wybrane 42 wpisy, dotyczące 26 projektów organizacji ruchu o charakterze czasowym i 16 projektów organizacji ruchu o charakterze stałym.

W toku kontroli dokonano również oględzin w terenie w zakresie umieszczania i funkcjonowania na wybranych drogach/odcinkach dróg/lokalizacjach w ciągu tych dróg znaków pionowych, poziomych i urządzeń bezpieczeństwa ruchu w zakresie:

- a) zgodności oznakowania dróg/odcinków dróg/lokalizacji w ciągu tych dróg z zatwierdzonymi projektami organizacji ruchu,
- b) stanu oznakowania poziomego i pionowego (czytelność i widoczność oznakowania),
- c) zgodności zastosowanego oznakowania poziomego i pionowego z obowiązującymi przepisami.

W odpowiedzi na pismo Wojewody Dolnośląskiego z dnia 27 stycznia 2016 r., IF-IT.431.2.2016.KK, Komendant Powiatowy Policji w Miliczu przesłał informację dotyczącą liczby zdarzeń drogowych na drogach publicznych położonych na terenie powiatu milickiego (za okres od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 25 stycznia 2016 r.).

Dowód: akta kontroli, str. 19.

Do czynności kontrolnych w terenie wytypowano 3 lokalizacje dróg/odcinków dróg znajdujących się na terenie powiatu milickiego:

- 1) skrzyżowanie ulic: Kościuszki/Armii Krajowej/Grota-Roweckiego w Miliczu;
- 2) przejście dla pieszych w rejonie przedszkola w miejscowości Wszewilki;
- 3) odcinek od skrzyżowania ulic: Wojska Polskiego/Kościuszki/Działkowej do skrzyżowania ulic: Wojska Polskiego/Osadniczej.

W trakcie kontroli dokonano następujących ustaleń:

ZAKRES I

I. Ustalenia w zakresie kompletności danych ewidencji projektów zatwierdzonych organizacji ruchu.

Ewidencja zatwierdzonych projektów organizacji ruchu prowadzona jest w Wydziale Dróg Powiatowych Starostwa Powiatowego w Miliczu. Ewidencja prowadzona jest w wersji papierowej.

Dowód: akta kontroli, str. 80-92.

Liczbę wpisów w ewidencji w poszczególnych latach objętych kontrolą przedstawia poniższe zestawienie:

	Od 01.01.2014 r. do 25.01.2016 r.	Razem
Organizacje ruchu o charakterze stałym	16	146
Organizacje ruchu o charakterze czasowym	130	

Dowód: akta kontroli, str. 23 i 80-92.

Ewidencja zawiera pozycje wymienione w § 9 ust. 2 rozporządzenia, a mianowicie:

- 1) numer kolejny projektu;
- 2) numer drogi i jej kilometraż lub nazwa ulicy;
- 3) jednostkę składającą projekt organizacji ruchu;
- 4) charakter organizacji ruchu (stała, czasowa);
- 5) datę zatwierdzenia projektu;
- 6) termin, w którym powinna zostać wprowadzona zatwierdzona organizacja ruchu;
- 7) rzeczywisty termin wprowadzenia nowej lub zmiany istniejącej organizacji ruchu;
- 8) przewidywany termin przywrócenia poprzedniej organizacji ruchu – w przypadku czasowych zmian organizacji ruchu.

Stwierdzone uchybienie:

W prowadzonej przez Starostę Powiatu Milickiego ewidencji projektów zatwierdzonych organizacji ruchu znajduje się wpis niedotyczący zatwierdzonego projektu organizacji ruchu – zob. wpis w ewidencji z 2015 r., poz. 44 (opinia).

Dowód: akta kontroli, str. 90.

Powyższe obrazuje tabela:

Lp.	Pozycja (zgodnie z § 9 ust. 2 rozporządzenia)	Ewidencja zatwierdzonych projektów organizacji ruchu	Uchybienia
1.	Numer kolejny projektu	Jest	Brak uwag
2.	Numer drogi i jej kilometraż lub nazwa ulicy	Jest	Uchybienia: W ewidencji brak jest przy projektach organizacji ruchu poddanych kontroli (8/2014, 9/2014, 11/2014, 26/2014, 35/2014, 40/2016, 50/2014, 51/2014, 73/2014, 74/2014, 2/2015, 6/2015, 26/2015, 27/2015, 32/2015, 52/2015, 57/2015, 66/2015, 68/2015, 3/2016, 4/2016, 5/2016, 6/2016 i 7/2016) wskazania numeru drogi i jej kilometraża lub nazwy ulicy. Powyższe stanowi naruszenie § 9 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia. <i>Dowód: akta kontroli, str. 81-92.</i>
3.	Jednostka składająca projekt organizacji ruchu	Jest	Brak uwag
4.	Charakter organizacji ruchu (stała, czasowa)	Jest	Brak uwag
5.	Data zatwierdzenia projektu	Jest	Brak uwag
6.	Termin, w którym powinna zostać wprowadzona zatwierdzona organizacja ruchu	Jest	Brak uwag
7.	Rzeczywisty termin wprowadzenia nowej lub zmiany istniejącej organizacji ruchu	Jest	Brak uwag

8.	Przewidywany termin przywrócenia poprzedniej organizacji ruchu - w przypadku czasowych zmian organizacji ruchu	Jest	<p>Uchybienia: W ewidencji brak jest przy projektach organizacji ruchu poddanych kontroli (8/2014, 50/2014, 61/2014, 64/2014, 69/2014, 74/2014, 2/2015, 52/2015, 68/2015, 2/2016, 3/2016, 4/2016, 5/2016, 6/2016 i 7/2016) wskazania przewidywanego terminu przywrócenia poprzedniej organizacji ruchu – w przypadku czasowych zmian organizacji ruchu. Powyższe stanowi naruszenie § 9 ust. 2 pkt 8 rozporządzenia, przewidywany termin przywrócenia poprzedniej organizacji ruchu – w przypadku czasowych zmian organizacji ruchu. Dowód: akta kontroli, str. 81-92.</p>
----	--	------	---

II. Ustalenia w zakresie kompletności zatwierdzonych projektów organizacji ruchu.

Według § 5 ust. 1 rozporządzenia, projekt organizacji ruchu powinien zawierać:

- 1) plan orientacyjny w skali od 1:10.000 do 1:25.000 z zaznaczeniem drogi lub dróg, których projekt dotyczy;
- 2) plan sytuacyjny w skali 1:500 lub 1:1.000 (w uzasadnionych przypadkach organ zarządzający ruchem może dopuścić skalę 1:2.000 lub szkic bez skali) zawierający:
  - a) lokalizacje istniejących, projektowanych oraz usuwanych znaków drogowych, urządzeń sygnalizacyjnych i urządzeń bezpieczeństwa ruchu; dla projektów zmian stałej organizacji ruchu dopuszcza się zaznaczenie lokalizacji tylko znaków i urządzeń dla nowej organizacji ruchu,
  - b) parametry geometrii drogi;
- 3) program sygnalizacji i obliczenia przepustowości drogi – w przypadku projektu zawierającego sygnalizację świetlną;
- 4) zasady dokonywania zmian oraz sposób ich rejestracji – w przypadku projektu zawierającego znaki świetlne lub znaki o zmiennej treści oraz w przypadku projektu dotyczącego zmiennej organizacji ruchu lub zawierającego inne zmienne elementów mające wpływ na ruch drogowy;
- 5) opis techniczny zawierający charakterystykę drogi i ruchu na drodze, a w przypadku organizacji ruchu związanej z robotami prowadzonymi w pasie drogowym – opis występujących zagrożeń lub utrudnień; przy robotach prowadzonych w dwóch lub więcej etapach opis powinien zawierać zakres planowanych robót dla każdego etapu i stan pasa drogowego po zrealizowaniu etapu robót;
- 6) przewidywany termin wprowadzenia czasowej organizacji ruchu oraz termin wprowadzenia nowej stałej organizacji ruchu lub przywrócenia poprzedniej stałej organizacji ruchu – w przypadku projektu dotyczącego wykonywania robót na drodze;
- 7) nazwisko i podpis projektanta.

Ponadto, zgodnie z treścią § 7 ust. 2 i 3 rozporządzenia, do przedstawionego do zatwierdzenia projektu organizacji ruchu powinny być dołączone opinie:

- 1) komendanta wojewódzkiego Policji – w przypadku projektu obejmującego drogę krajową lub wojewódzką, z zastrzeżeniem pkt 3;
- 2) komendanta powiatowego Policji – w przypadku projektu obejmującego drogę powiatową, z zastrzeżeniem pkt 3;
- 3) komendanta miejskiego Policji – w przypadku projektu obejmującego drogę położoną w mieście na prawach powiatu lub w mieście stołecznym Warszawie, z wyjątkiem autostrady i drogi ekspresowej;
- 4) zarządu drogi, jeżeli nie jest on jednostką składającą projekt;

5) organu zarządzającego ruchem na drodze krzyżującej się lub objętej objazdem, w przypadkach, o których mowa w § 6 ust. 2 i 3.

Opinia Policji nie jest wymagana w przypadku projektu organizacji ruchu obejmującego wyłącznie drogi gminne oraz w przypadku projektu uproszczonego, o którym mowa w § 5 ust. 2.

Kompletność zatwierdzonych projektów organizacji ruchu w zakresie ww. elementów pokazują szczegółowo poniższe tabele.

Kompletność zatwierdzonych projektów organizacji ruchu o charakterze czasowym:

Nr zatwierdzenia	1)*	2)*	3)*	4)*	5)*	6)*	7)*	Opinia właściwego komendanta Policji*	Opinia zarządu drogi*
8.2014	Tak	Tak**	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak***
26.2014	Tak	Tak**	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak***
35.2014	Tak	Tak**	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak***
40.2014	Tak	Tak**	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Tak	Brak	Tak	Tak	Tak***
50.2014	Tak	Tak**	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak***
53.2014	Tak	Brak skali**	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Tak	Brak	Tak	Tak	Tak***
61.2014	Tak	Brak skali**	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak***
64.2014	Tak	Tak**	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak***
69.2014	Tak	Tak**	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak***
74.2014	Tak	Tak**	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak***
2.2015	Tak	Tak**	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak***
6.2015	Tak	Tak**	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak***
14.2015	Tak	Tak**	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak***
19.2015	Tak	Tak**	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak***
27.2015	Tak	Tak**	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak***
32.2015	Tak	Tak**	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak***
52.2015	Tak	Tak**	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak***
57.2015	Tak	Tak**	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak***
66.2015	Tak	Tak**	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak***

68.2015	Brak skali	Tak**	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak***
7.2016	Tak	Tak**	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak***
6.2016	Tak	Tak**	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak***
5.2016	Tak	Tak**	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak***
4.2016	Brak	Brak skali**	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak***
3.2016	Tak	Tak**	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak***
2.2016	Tak	Tak**	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Tak	Tak	Tak	Nie dotyczy	Tak***

* wymagane elementy określone w § 5 ust. 1 pkt 1-7 oraz § 7 ust. 2 i 3 rozporządzenia.

** wyjaśnienie – zob. poniżej stwierdzone uchybienia – pkt 1, str. 7.

*** wyjaśnienie – zob. poniżej stwierdzone uchybienia – pkt 4 i 5, str. 8.

Stwierdzone nieprawidłowości:

- 1) Zatwierdzenie projektu organizacji ruchu o charakterze czasowym, do którego nie załączono planu orientacyjnego – dotyczy projektu nr 4/2016.

Działaniem takim naruszono wymogi określone w § 5 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia, którego treść stanowi, że projekt organizacji ruchu powinien zawierać plan orientacyjny w skali od 1:10.000 do 1:25.000 z zaznaczeniem drogi lub dróg, których projekt dotyczy.

- 2) Zatwierdzenie projektów organizacji ruchu o charakterze czasowym, które nie zawierają przewidywanego terminu wprowadzenia czasowej organizacji ruchu – dotyczy projektów nr 40/2014 i 53/2014.

Działaniem takim naruszono wymogi określone w § 5 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia, którego treść stanowi, że projekt organizacji ruchu powinien zawierać przewidywany termin wprowadzenia czasowej organizacji ruchu oraz termin wprowadzenia nowej stałej organizacji ruchu lub przywrócenia poprzedniej stałej organizacji ruchu – w przypadku projektu dotyczącego wykonywania robót na drodze.

Stwierdzone uchybienia:

- 1) Zatwierdzenie projektów organizacji ruchu o charakterze czasowym, które nie zawierały wymaganych danych, dotyczących parametrów geometrii drogi – dotyczy projektów czasowej organizacji ruchu nr 8/2014, 26/2014, 35/2014, 40/2014, 50/2014, 53/2014, 61/2014, 64/2014, 69/2014, 74/2014, 2/2015, 6/2015, 14/2015, 19/2015, 27/2015, 32/2015, 52/2015, 57/2015, 66/2015, 68/2015, 7/2016, 6/2016, 5/2016, 4/2016, 3/2016 i 2/2016.

Działaniem takim naruszono wymogi określone w § 5 ust. 1 pkt 2 lit. b) rozporządzenia, którego treść stanowi, że projekt organizacji ruchu powinien zawierać plan sytuacyjny w skali 1:500 lub 1:1.000 (w uzasadnionych przypadkach organ zarządzający ruchem może dopuścić skalę 1:2.000 lub szkic bez skali) zawierający parametry geometrii drogi.

Dowód: akta kontroli, str. 168, 172, 175, 179, 182, 188, 192, 196, 200, 204, 208, 212, 216, 220, 224, 229, 233, 237, 241, 245, 249, 253, 257, 265, 269 i 273.

- 2) Zatwierdzenie projektu organizacji ruchu o charakterze czasowym, do którego załączono plan orientacyjny bez wskazania skali, w jakiej został sporządzony – dotyczy projektu nr 68/2015.

Działaniem takim naruszono wymogi określone w § 5 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia, którego treść stanowi, że projekt organizacji ruchu powinien zawierać plan orientacyjny w skali od 1:10.000 do 1:25.000 z zaznaczeniem drogi lub dróg, których projekt dotyczy.

Dowód: akta kontroli, str. 228.

- 3) Zatwierdzenie projektów organizacji ruchu o charakterze czasowym, do których załączono plany sytuacyjne bez wskazania skali, w jakiej zostały sporządzone – dotyczy projektów nr 53/2014, 61/2014 i 4/2016.

Działaniem takim naruszono wymogi określone w § 5 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia, którego treść stanowi, że projekt organizacji ruchu powinien zawierać plan sytuacyjny w skali 1:500 lub 1:1.000 (w uzasadnionych przypadkach organ zarządzający ruchem może dopuścić skalę 1:2.000 lub szkic bez skali).

Dowód: akta kontroli, str. 253, 265 i 188.

- 4) Zatwierdzenie projektów organizacji ruchu o charakterze czasowym, do których załączono opinie podpisane przez Kierownika Wydziału Dróg Powiatowych (bez wskazania upoważnienia zarządcy drogi – Zarządu Powiatu Milickiego) – dotyczy projektów nr 7/2016, 6/2016, 5/2016, 3/2016, 4/2016, 2/2015, 6/2015, 27/2015, 32/2015, 52/2015, 57/2015, 66/2015, 68/2015, 8/2014, 26/2014, 35/2014, 40/2014, 50/2014, 74/2014, 64/2014 oraz 69/2014.

Powyższe stanowi naruszenie § 7 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia, którego treść stanowi, iż do przedstawionego do zatwierdzenia projektu organizacji ruchu powinna być dołączona opinia zarządu drogi, jeżeli nie jest on jednostką składającą projekt.

Dowód: akta kontroli, str. 167, 171, 174, 177, 186, 191, 195, 207, 211, 214, 219, 223, 227, 232, 236, 240, 244, 248, 256, 268 i 272.

- 5) Zatwierdzenie projektów organizacji ruchu o charakterze czasowym, do których załączono opinie bez dokładnego wskazania zarządcy drogi (jego nazwy), osoby przez niego upoważnionej lub braku wskazania upoważnienia – dotyczy projektów nr 2/2016, 14/2015, 19/2015, 53/2014 oraz 74/2014.

Powyższe stanowi naruszenie § 7 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia, którego treść stanowi, iż do przedstawionego do zatwierdzenia projektu organizacji ruchu powinna być dołączona opinia zarządu drogi, jeżeli nie jest on jednostką składającą projekt.

Dowód: akta kontroli, str. 181, 199, 203, 252 i 256.

Kompletność zatwierdzonych projektów organizacji ruchu o charakterze stałym:

Nr zatwierdzenia	1)*	2)*	3)*	4)*	5)*	6)*	7)*	Opinia właściwego komendanta Policji*	Opinia zarządu drogi*
9.2014	Tak	Tak	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak***
11.2014	Tak	Tak**	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak***
20.2014	Tak	Tak	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak***

29.2014	Tak	Tak	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Tak	Tak	Tak	Nie dotyczy	Tak***
51.2014	Tak	Tak**	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak***
73.2014	Tak	Tak**	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak***
8.2015	Tak	Tak	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak***
12.2015	Brak	Tak**	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak***
13.2015	Tak	Tak**	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak***
16.2015	Tak	Tak**	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak***
22.2015	Tak	Tak	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak***
26.2015	Brak	Tak**	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak***
41.2015	Tak	Tak	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak***
42.2015	Tak	Tak**	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak***
59.2015	Tak	Tak	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Tak	Tak	Tak	Nie dotyczy	Tak***
67.2015	Tak	Tak	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Tak	Tak	Tak	Nie dotyczy	Tak***

* wymagane elementy określone w § 5 ust. 1 pkt 1-7 oraz § 7 ust. 2 i 3 rozporządzenia.

** wyjaśnienie – zob. stwierdzone uchybienia – pkt 1, str. 11.

*** wyjaśnienie – zob. stwierdzone uchybienia – pkt 2 i 3, str. 9.

Stwierdzona nieprawidłowość:

Zatwierdzenie projektów organizacji ruchu, do których nie załączono planu orientacyjnego – dotyczy projektów nr 12/2015 oraz 26/2015.

Działaniem takim naruszono wymogi określone w § 5 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia, którego treść stanowi, że projekt organizacji ruchu powinien zawierać plan orientacyjny w skali od 1:10.000 do 1:25.000 z zaznaczeniem drogi lub dróg, których projekt dotyczy.

Stwierdzone uchybienia:

- 1) Zatwierdzenie projektów organizacji ruchu o charakterze stałym, które nie zawierały wymaganych danych, dotyczących parametrów drogi – dotyczy projektów nr 11/2014, 51/2014, 73/2014, 12/2015, 13/2015, 16/2015, 26/2015 oraz 42/2015.

Działaniem takim naruszono wymogi określone w § 5 ust. 1 pkt 2 lit. b) rozporządzenia, którego treść stanowi, że projekt organizacji ruchu powinien zawierać plan sytuacyjny w skali 1:500 lub 1:1000 (w uzasadnionych przypadkach organ zarządzający ruchem może dopuścić skalę 1:2000 lub szkic bez skali), zawierający parametry geometrii drogi.

Dowód: akta kontroli, str. 101, 116, 121, 129, 133, 137, 146 i 158.

- 2) Zatwierdzenie projektów organizacji ruchu o charakterze stałym, do których załączono opinie podpisane przez Kierownika Wydziału Dróg Powiatowych (bez wskazania upoważnienia zarządcy drogi – Zarządu Powiatu Milickiego) – dotyczy projektów nr 11/2014, 20/2014, 51/2014, 73/2014, 12/2015, 22/2015 oraz 41/2015.

Powyższe stanowi naruszenie § 7 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia, którego treść stanowi, iż do przedstawionego do zatwierdzenia projektu organizacji ruchu powinna być dołączona opinia zarządu drogi, jeżeli nie jest on jednostką składającą projekt.

Dowód: akta kontroli, str. 100, 103, 115, 120, 128, 141 i 149.

- 3) Zatwierdzenie projektów organizacji ruchu o charakterze czasowym, do których załączono opinie bez dokładnego wskazania zarządcy drogi (jego nazwy), osoby przez niego upoważnionej lub braku wskazania upoważnienia – dotyczy projektów nr 9/2014, 29/2014, 51/2014, 8/2015, 13/2015, 16/2015, 22/2015, 26/2015, 42/2015, 59/2015 oraz 67/2015.

Powyższe stanowi naruszenie § 7 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia, którego treść stanowi, iż do przedstawionego do zatwierdzenia projektu organizacji ruchu powinna być dołączona opinia zarządu drogi, jeżeli nie jest on jednostką składającą projekt.

Dowód: akta kontroli, str. 95, 110, 115, 124, 132, 136, 141, 145, 157, 160 i 163.

III. Ustalenia w zakresie trybu zatwierdzania projektów organizacji ruchu.

Projekty organizacji ruchu o charakterze czasowym.

Zatwierdzanie projektów organizacji ruchu o charakterze czasowym przez organ zarządzający ruchem odbywało się w formie odrębnego pisma. Pismo zawiera między innymi:

- 1) oznaczenie „STAROSTA MILICKI”;
- 2) miejsce oraz datę sporządzenia pisma;
- 3) numer (znak) sprawy;
- 4) dane adresata dokumentu;
- 5) numer zatwierdzenia;
- 6) podstawę prawną;
- 7) opis przedmiotu zatwierdzenia, określenie charakteru organizacji ruchu oraz terminu ważności zatwierdzenia;
- 8) pouczenie o następującej treści:

„1. Zgodnie z § 12 ust. 1 ww. rozporządzenia jednostka wprowadzająca organizację ruchu musi zawiadomić: Organ zarządzający ruchem, Zarząd drogi oraz właściwego komendanta Policji, co najmniej na 7 dni przed dniem wprowadzenia organizacji ruchu.

2. Na podstawie § 12 ust. 4 ww. rozporządzenia – w przypadku braku zawiadomienia o wprowadzeniu organizacji ruchu w określonym terminie – niniejsze zatwierdzenie traci ważność.”.

Wskazane wyżej pisma podpisywane były przez:

- 1) Starostę Powiatu Milickiego – podłużna pieczęć o treści: „STAROSTA; Piotr Lech” lub
- 2) Wicestarostę Powiatu Milickiego – podłużna pieczęć o treści: „Z up. STAROSTY; Władysław Szydełko; Wicestarosta” lub
- 3) Kierownika Wydziału Dróg Publicznych Starostwa Powiatowego w Miliczu – podłużna pieczęć o treści: „Z up. STAROSTY; Henryk Włodarczak; Kierownik Wydziału Dróg Powiatowych”

Dowód: akta kontroli, str. 180, 186 i 235 (przykładowe dokumenty zatwierdzenia czasowej organizacji ruchu).

Tryb zatwierdzania projektów organizacji ruchu o charakterze czasowym przedstawia poniższa tabela:

Numer zatwierdzonego projektu organizacji ruchu	Zatwierdzenie projektu przez upoważnioną osobę	Określenie terminu, w którym powinna zostać wprowadzona zatwierdzona organizacja ruchu
7/2016	Tak	Tak
6/2016	Tak	Tak
5/2016	Tak	Tak
3/2016	Tak	Tak
2/2016	Tak	Tak
4/2016	Tak	Tak
2/2015	Tak	Tak
6/2015	Tak	Tak
14/2015	Tak	Tak
19/2015	Tak	Tak
27/2015	Tak	Tak
32/2015	Tak	Tak
52/2015	Tak	Tak
57/2015	Tak	Tak
66/2015	Tak	Tak
68/2015	Tak	Tak
8/2014	Tak	Tak
26/2014	Tak	Tak
35/2014	Tak	Tak
40/2014	Tak	Tak
50/2014	Tak	Tak
53/2014	Tak	Tak
74/2014	Tak	Tak
61/2014	Tak	Tak
64/2014	Tak	Tak
69/2014	Tak	Tak

Projekty organizacji ruchu o charakterze stałym.

Zatwierdzanie projektów organizacji ruchu o charakterze czasowym przez organ zarządzający ruchem odbywało się w formie odrębnego pisma. Pismo zawiera między innymi:

- 1) oznaczenie „STAROSTA MILICKI”;
- 2) miejsce oraz datę sporządzenia pisma;
- 3) numer (znak) sprawy;
- 4) dane adresata dokumentu;
- 5) numer zatwierdzenia;
- 6) podstawę prawną;

- 7) opis przedmiotu zatwierdzenia, określenie charakteru organizacji ruchu oraz terminu ważności zatwierdzenia;
- 8) pouczenie o następującej treści:
„1. Zgodnie z § 12 ust. 1 ww. rozporządzenia jednostka wprowadzająca organizację ruchu musi zawiadomić: Organ zarządzający ruchem, Zarząd drogi oraz właściwego komendanta Policji, co najmniej na 7 dni przed dniem wprowadzenia organizacji ruchu.
2. Na podstawie § 12 ust. 4 ww. rozporządzenia – w przypadku braku zawiadomienia o wprowadzeniu organizacji ruchu w określonym terminie – niniejsze zatwierdzenie traci ważność.”.

Wskazane wyżej pisma podpisywane były przez:

- 1) Wicestarostę Powiatu Milickiego – podłużna pieczęć o treści: „Z up. STAROSTY; Władysław Szydelko; Wicestarosta” lub
- 2) Kierownika Wydziału Dróg Powiatowych Starostwa Powiatowego w Miliczu – podłużna pieczęć o treści: „Z up. STAROSTY; Henryk Włodarczak; Kierownik Wydziału Dróg Powiatowych”.

Dowód: akta kontroli, str. 94 i 99 (przykładowe dokumenty zatwierdzenia stałej organizacji ruchu).

Tryb zatwierdzania projektów organizacji ruchu o charakterze stałym przedstawia poniższa tabela:

Numer zatwierzonego projektu organizacji ruchu	Zatwierdzenie projektu przez upoważnioną osobę	Określenie terminu, w którym powinna zostać wprowadzona zatwierdzona organizacja ruchu
9/2014	Tak	Tak
11/2014	Tak	Tak
20/2014	Tak	Tak
29/2014	Tak	Tak
51/2014	Tak	Tak
73/2014	Tak	Tak
8/2015	Tak	Tak
12/2015	Tak	Tak
13/2015	Tak	Tak
16/2015	Tak	Tak
22/2015	Tak	Tak
26/2015	Tak	Tak
41/2015	Tak	Tak
42/2015	Tak	Tak
59/2015	Tak	Tak
67/2015	Tak	Tak

IV. Ustalenia w zakresie informowania zarządu drogi o utracie ważności zatwierdzonej organizacji ruchu (zgodnie z § 12 ust. 4 rozporządzenia).

Zgodnie z § 12 ust. 4 rozporządzenia, jeżeli w terminie, o którym mowa w § 8 ust. 7, brak jest zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, organ zarządzający ruchem informuje zarząd drogi o utracie ważności zatwierdzonej organizacji ruchu.

Starosta Powiatu Milickiego zobowiązany był do zastosowania ww. przepisu w odniesieniu do 17 zatwierdzonych projektów organizacji ruchu poddanych kontroli (zatwierdzenia nr: 9/2014, 20/2014, 73/2014, 8/2015, 12/2015, 13/2015, 16/2015, 6/2015, 14/2015, 27/2015, 32/2015, 57/2015, 66/2015, 26/2014, 35/2014, 40/2014 oraz 53/2014). Organ zarządzający ruchem zrealizował obowiązek, o którym mowa w § 12 ust. 4 rozporządzenia w odniesieniu do 16 zatwierdzonych projektów organizacji ruchu.

Stwierdzona nieprawidłowość:

Brak realizacji przez Starostę Powiatu Milickiego obowiązku, o którym mowa w § 12 ust. 4 rozporządzenia – dotyczy zatwierdzonego projektu organizacji ruchu nr 73/2014. W dokumentacji przekazanej kontrolującemu brak jest zawiadomienia, o którym mowa w § 12 ust. 1 rozporządzenia.

Dowód: akta kontroli, str. 117-121.

Działaniem takim naruszono wymogi określone w § 12 ust. 4 rozporządzenia, którego treść stanowi, że jeżeli w terminie, o którym mowa w § 8 ust. 7, brak jest zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, organ zarządzający ruchem informuje zarząd drogi o utracie ważności zatwierdzonej organizacji ruchu.

ZAKRES II

I. Ustalenia w zakresie prowadzenia kontroli stałych organizacji ruchu pod kątem ich zgodności z zatwierdzonymi projektami organizacji ruchu.

Zgodnie z § 12 ust. 3 rozporządzenia, jeżeli organizacja ruchu ma charakter stały, organ zarządzający ruchem, w terminie do 14 dni od dnia wprowadzenia organizacji ruchu, przeprowadza kontrolę wykonania zadań technicznych wynikających z realizacji projektu.

Realizację obowiązku organu zarządzającego ruchem, o którym mowa wyżej, przedstawia poniższa tabela:

Numer zatwierdzenia projektu organizacji ruchu o charakterze stałym	Data wprowadzenia organizacji ruchu w terenie	Przeprowadzenie kontroli, o której mowa w § 12 ust. 3 rozporządzenia
9/2014	Nie dotyczy (utrata ważności zatwierdzenia)	Nie dotyczy (utrata ważności zatwierdzenia)
11/2014	29.05.2014 r.	29.05.2014 r.
20/2014	Nie dotyczy (utrata ważności zatwierdzenia)	Nie dotyczy (utrata ważności zatwierdzenia)
29/2014	31.12.2014 r.	31.12.2014 r.
51/2014	30.12.2014 r.	30.12.2014 r.
73/2014	06.07.2015 r.	06.07.2015 r.
8/2015	Nie dotyczy	Nie dotyczy

	(utrata ważności zatwierdzenia)	(utrata ważności zatwierdzenia)
12/2015	Nie dotyczy (utrata ważności zatwierdzenia)	Nie dotyczy (utrata ważności zatwierdzenia)
13/2015	Nie dotyczy (utrata ważności zatwierdzenia)	Nie dotyczy (utrata ważności zatwierdzenia)
16/2015	Nie dotyczy (utrata ważności zatwierdzenia)	Nie dotyczy (utrata ważności zatwierdzenia)
22/2015	29.06.2015 r.	29.06.2015 r.
26/2015	Nie dotyczy *	Nie dotyczy *
41/2015	23.10.2015 r.	23.10.2015 r.
42/2015	15.09.2015 r.	21.09.2015 r.
59/2015	Nie dotyczy *	Nie dotyczy *
67/2015	Nie dotyczy *	Nie dotyczy *

*Dotyczy organizacji ruchu dla której nie minął jeszcze termin, w którym powinna zostać wprowadzona w terenie.

Stwierdzone nieprawidłowości:

- 1) Brak wskazania w protokole „*odbioru oznakowania organizacji ruchu docelowego z dnia 29.05.2014 r.*” – dotyczy zatwierdzenia nr 11/2014 z dnia 7 kwietnia 2014 r. – nieprawidłowości polegającej na niezgodności istniejącego w terenie oznakowania pionowego oraz poziomego z ww. zatwierdzonym projektem organizacji ruchu (brak w terenie oznakowania poziomego P-10 „przejście dla pieszych” oraz istnienie nieprzewidzianego w zatwierdzonym projekcie oznakowania T-21 „tabliczka wskazująca odległość znaku od miejsca, od którego lub w którym zakaz obowiązuje”). Wskazane wyżej nieprawidłowości opisane zostały przez kontrolujących w protokole oględzin z dnia 18 marca 2016 r., IF-IT.431.2.2016.KK, przy których obecny był pracownik Wydziału Dróg Powiatowych Starostwa Powiatowego w Miliczu (zob. str. 18 niniejszego projektu wystąpienia pokontrolnego).

Niewykazanie w protokole z dnia 29 maja 2014 r. opisanych wyżej nieprawidłowości, stanowi w opisanym przypadku błędne przekonanie, iż zatwierdzona organizacja ruchu została wprowadzona w terenie prawidłowo.

Dowód: akta kontroli, str. 97 i 101.

- 2) Przeprowadzenie przez organ zarządzający ruchem kontroli, o której mowa w § 12 ust. 3 rozporządzenia, po terminie, w którym powinna zostać wprowadzona organizacja ruchu (termin, do którego należy wprowadzić organizację – 30.06.2015 r., data przeprowadzenia kontroli – 06.07.2015 r.) – dotyczy zatwierdzenia nr 73/2014.

Dowód: akta kontroli, str. 117-119.

Działaniem takim naruszono wymogi określone w § 12 ust. 3 rozporządzenia, którego treść stanowi, że jeżeli organizacja ruchu ma charakter stały, organ zarządzający ruchem, w terminie do 14 dni od dnia wprowadzenia organizacji ruchu, przeprowadza kontrolę wykonania zadań technicznych wynikających z realizacji projektu.

Ponadto, z uwagi na fakt, iż w terminie, o którym mowa w § 8 ust. 7 rozporządzenia, brak było zawiadomienia, o którym mowa w § 12 ust. 1 (organ zarządzający ruchem powinien poinformować zarząd drogi o utracie ważności zatwierdzonej organizacji

ruchu), przeprowadzenie kontroli wykonania zadań technicznych wynikających z realizacji projektu pozbawione było podstaw prawnych.

II. Ustalenia w zakresie prowadzenia kontroli prawidłowości zastosowania, wykonania, funkcjonowania i utrzymania wszystkich znaków drogowych, urządzeń sygnalizacji świetlnej, urządzeń sygnalizacji dźwiękowej oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Zgodnie z § 12 ust. 5 rozporządzenia, niezależnie od kontroli, o której mowa w § 12 ust. 3 rozporządzenia, organ zarządzający ruchem przeprowadza co najmniej raz na 6 miesięcy kontrolę prawidłowości zastosowania, wykonania, funkcjonowania i utrzymania wszystkich znaków drogowych, urządzeń sygnalizacji świetlnej, urządzeń sygnalizacji dźwiękowej oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego umieszczonych na drogach jemu podległych.

Organ zarządzający ruchem przeprowadził – w okresie poddanym kontroli - kontrolę, o której mowa w ww. przepisie w odniesieniu do dróg powiatowych oraz dróg położonych na obszarze gminy Milicz. Potwierdzeniem realizacji tego obowiązku są sporządzone protokoły z przeglądu dróg.

Dowód: akta kontroli, str. 66-79.

Stwierdzona nieprawidłowość:

Brak realizacji przez organ zarządzający ruchem obowiązku, o którym mowa w § 12 ust. 5 rozporządzenia, w odniesieniu do dróg gminnych położonych na obszarze gminy Krośnice.

Działaniem takim naruszono wymogi określone w § 12 ust. 5 rozporządzenia, którego treść stanowi, że niezależnie od kontroli, o której mowa w ust. 3, organ zarządzający ruchem przeprowadza co najmniej raz na 6 miesięcy kontrolę prawidłowości zastosowania, wykonania, funkcjonowania i utrzymania wszystkich znaków drogowych, urządzeń sygnalizacji świetlnej, urządzeń sygnalizacji dźwiękowej oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego umieszczonych na drogach jemu podległych.

POZOSTAŁE USTALENIA KONTROLNE

I. Ustalenia w zakresie umieszczania i funkcjonowania na wybranych drogach/odcinkach dróg/lokalizacjach w ciągu tych dróg znaków pionowych, poziomych i urządzeń bezpieczeństwa ruchu. Oględziny wybranych dróg/odcinków dróg/lokalizacji w ciągu dróg położonych na terenie powiatu milickiego.

Nieprawidłowości stwierdzone podczas oględzin wytypowanych dróg/odcinków dróg/lokalizacji w ciągu tych dróg:

1. Obszar skrzyżowania ulic: Kościuszki, Armii Krajowej i Grota-Roweckiego w Miliczu.

Na podstawie zatwierdzonego w dniu 17 września 2014 r. (Zatwierdzenie Nr 451/2015) projektu organizacji ruchu do ww. lokalizacji, dokonano czynności związanych z ustaleniem zgodności istniejącego w terenie oznakowania z projektem organizacji ruchu oraz oceną istniejącego oznakowania poziomego i pionowego w zakresie zgodności z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa

ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach (Dz. U. Nr 220, poz. 2181 z późn. zm., zwanego dalej rozporządzeniem).

1. W zakresie zgodności umieszczonych znaków pionowych, poziomych, sygnalizatorów i urządzeń bezpieczeństwa ruchu z ww. zatwierdzonym projektem stałej organizacji ruchu stwierdzono rozbieżności pomiędzy stanem rzeczywistym, a wynikającymi z ww. organizacji ruchu, polegające na:
  - istnieniu w terenie znaku pionowego D-1 „droga z pierwszeństwem” nieprzewidzianego w projekcie organizacji ruchu,
  - braku w terenie znaku pionowego B-35 „zakaz postoju” przewidzianego w projekcie organizacji ruchu (zlokalizowanego w sąsiedztwie gimnazjum przy ul. Kościuszki).
2. W zakresie czytelności, widoczności i prawidłowości oznakowania stwierdzono następujące nieprawidłowości:
  - za nisko umieszczone: tabliczki T-25a „tabliczka wskazująca początek zakazu postoju lub zatrzymywania (umieszczone pod znakami B-36 „zakaz zatrzymywania się” na ul. Grota-Roweckiego), tabliczka T-27 „tabliczka wskazująca, że przejście dla pieszych jest szczególnie uczęszczane przez dzieci (umieszczona pod znakiem D-6 „przejście dla pieszych”), znak D-3 „droga jednokierunkowa” (umieszczony na ul. Grota-Roweckiego), tabliczka T-25b „tabliczka wskazująca kontynuację zakazu postoju lub zatrzymywania” (umieszczona pod znakiem B-36 „zakaz zatrzymywania się” na ul. Kościuszki) oraz tabliczka T-27 „tabliczka wskazująca, że przejście dla pieszych jest szczególnie uczęszczane przez dzieci” (umieszczona pod znakami D-6 „przejście dla pieszych i D-1 „droga z pierwszeństwem” na ul. Kościuszki).

Wysokość umieszczania znaków pionowych określona została w pkt. 1.5.3 Załącznika nr 1 do rozporządzenia.

- przekrzywiony oraz umieszczony za blisko krawędzi jezdni znak A-7 „ustąp pierwszeństwa” (umieszczony na jednym słupku ze znakiem B-36 „zakaz zatrzymywania się”).

Sposób umieszczania znaków pionowych oraz ich odległość od jezdni i wysokość ich umieszczania określony został w pkt. 1.5.2. i 1.5.3. Załącznika nr 1 do rozporządzenia.

- za blisko siebie umieszczone znaki: B-36 „zakaz zatrzymywania się” i D-6 „przejście dla pieszych” z tabliczką T-27 (zlokalizowane na ul. Armii Krajowej), znaki A-7 „ustąp pierwszeństwa” (umieszczony na jednym słupku ze znakiem B-36 „zakaz zatrzymywania się”) i znak D-6 „przejście dla pieszych” z tabliczką T-27 (zlokalizowane na ul. Armii Krajowej) oraz znak D-1 „droga z pierwszeństwem” i znak D-6 „przejście dla pieszych” z tabliczką T-27 (zlokalizowane na ul. Kościuszki).

Sposób umieszczania znaków pionowych określony został w pkt. 1.5.2. Załącznika nr 1 do rozporządzenia.

- zniszczony (wygięta tarcza) oraz wyblakły znak B-36 „zakaz zatrzymywania się” (zlokalizowany na ul. Armii Krajowej),
- umieszczenie znaków D-6 „przejście dla pieszych” z tabliczkami T-27 „tabliczka wskazująca, że przejście dla pieszych jest szczególnie uczęszczane przez dzieci” niezgodnie z przepisami.

Zgodnie z treścią pkt. 5.2.6.1. Załącznika nr 1 do rozporządzenia, znak D-6 umieszcza się w odległości do 0,5 m od krawędzi przejścia od strony nadjeżdżających pojazdów.

3. W zakresie kompletności oznakowania nie stwierdzono nieprawidłowości.

4. Inna stwierdzona nieprawidłowość:

- przewidziane w zatwierdzonym projekcie organizacji ruchu (Zatwierdzenie nr 51/2014) przejście dla pieszych zlokalizowane w rejonie skrzyżowania ul. Kościuszki z ul. Armii Krajowej stanowi realne zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym, zwłaszcza jego pieszych uczestników.

Zgodnie z treścią pkt. 7.8. Załącznika nr 2 do rozporządzenia, przejścia dla pieszych w rejonie skrzyżowań zaleca się lokalizować w miejscu umożliwiającym zatrzymanie pojazdów między przejściem a krawędzią jezdni poprzecznej, tzn. w odległości nie mniejszej niż 5,0 m od tej krawędzi. Zasada ta dotyczy w szczególności wlotów dróg równorzędnych i podporządkowanych.

Na opisanym wyżej obszarze, przejście dla pieszych zostało zlokalizowane blisko krawędzi drogi z pierwszeństwem (tj. ul. Kościuszki) pod skosem w kierunku ul. Armii Krajowej). Brak jest zatem możliwości zatrzymania pojazdów jadących z ul. Kościuszki przed przejściem.

Ponadto, istniejące w terenie oznakowanie pionowe – w szczególności znak D-1 „droga z pierwszeństwem” – istotnie ogranicza widoczność oznakowania przejścia dla pieszych (zasłania oznakowanie) jadącym ul. Kościuszki w kierunku ul. Armii Krajowej.

Mając na uwadze powyższe, należy rozważyć zmianę lokalizacji spornego przejścia dla pieszych (np. poprzez jego przesunięcie w kierunku sklepu Biedronka).

2. Obszar skrzyżowania ulic: Wojska Polskiego, Kościuszki i Działkowej w Miliczu.

Na podstawie zatwierdzonego w dniu 8 lipca 2015 r. (Zatwierdzenie Nr 41/2015) projektu organizacji ruchu do ww. lokalizacji, dokonano czynności związanych z ustaleniem zgodności istniejącego w terenie oznakowania z projektem organizacji ruchu oraz oceną istniejącego oznakowania poziomego i pionowego w zakresie zgodności z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach (Dz. U. Nr 220, poz. 2181 z późn. zm., zwanego dalej rozporządzeniem).

1. W zakresie zgodności umieszczonych znaków pionowych, poziomych, sygnalizatorów i urządzeń bezpieczeństwa ruchu z ww. zatwierdzonym projektem stałej organizacji ruchu stwierdzono rozbieżności pomiędzy stanem rzeczywistym, a wynikającymi z ww. organizacji ruchu, polegające na istnieniu w terenie znaku pionowego A-24 „rowerzyści” nieprzewidzianego w projekcie organizacji ruchu.
2. W zakresie czytelności, widoczności i prawidłowości oznakowania stwierdzono następujące nieprawidłowości:
  - za nisko umieszczone tabliczki T-27 „tabliczka wskazująca, że przejście dla pieszych jest szczególnie uczęszczane przez dzieci”.

Wysokość umieszczenia znaków pionowych określona została w pkt. 1.5.3 Załącznika nr 1 do rozporządzenia.

- przekrzywiony znak B-9 „zakaz wjazdu rowerów” (umieszczony na jednym słupku ze znakiem B-33 „ograniczenie prędkości”).

Sposób umieszczania znaków pionowych określony został w pkt. 1.5.2. Załącznika nr 1 do rozporządzenia.

3. W zakresie kompletności oznakowania nie stwierdzono nieprawidłowości.

4. Inna stwierdzona nieprawidłowość:

Umieszczony w terenie (na ul. Kościuszki, przed skrzyżowaniem z ul. Wojska Polskiego) znak pionowy A-24 „rowerzyści” jest przy istniejącej organizacji ruchu zbędny. Zgodnie bowiem z treścią pkt. 2.2.26. Załącznika nr 1 do rozporządzenia, znak A-24 stosuje się przed miejscami, gdzie rowerzyści wjeżdżają na jezdnię z drogi dla rowerów lub przejeżdżają przez nią po przejeździe dla rowerzystów. Na przedmiotowym obszarze, w okolicy znaku A-24, nie ma zlokalizowanej drogi dla rowerów (rowerzyści poruszają się w tym miejscu jezdnią), ani przejazdu dla rowerzystów.

Ponadto, ww. oznakowanie nie zostało ujęte w zatwierdzonym projekcie organizacji ruchu (zatwierdzenie nr 41/2015).

Mając na uwadze powyższe, znak A-24 powinien zostać zdemontowany.

3. Obszar przejścia dla pieszych, zlokalizowanego w sąsiedztwie przedszkola, w miejscowości Wszewilki.

Na podstawie zatwierdzonego w dniu 7 kwietnia 2014 r. (Zatwierdzenie Nr 11/2014) projektu organizacji ruchu do ww. lokalizacji, dokonano czynności związanych z ustaleniem zgodności istniejącego w terenie oznakowania z projektem organizacji ruchu oraz oceną istniejącego oznakowania poziomego i pionowego w zakresie zgodności z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach (Dz. U. Nr 220, poz. 2181 z późn. zm., zwanego dalej rozporządzeniem).

1. W zakresie zgodności umieszczonych znaków pionowych, poziomych, sygnalizatorów i urządzeń bezpieczeństwa ruchu z ww. zatwierdzonym projektem stałej organizacji ruchu stwierdzono rozbieżności pomiędzy stanem rzeczywistym, a wynikającymi z ww. organizacji ruchu, polegające na:
  - istnieniu w terenie oznakowania pionowego, nieprzewidzianego w zatwierdzonej organizacji ruchu: T-21 „tabliczka wskazująca odległość znaku od miejsca, od którego lub w którym zakaz obowiązuje”,
  - braku w terenie oznakowania poziomego, przewidzianego w zatwierdzonej organizacji ruchu: P-10 „przejście dla pieszych”.
2. W zakresie czytelności, widoczności i prawidłowości oznakowania nie stwierdzono nieprawidłowości.
3. W zakresie kompletności oznakowania nie stwierdzono nieprawidłowości.
4. Inne stwierdzone nieprawidłowości:
  - umieszczony w terenie znak D-6 „przejście dla pieszych” (z tabliczkami: T-21 i T-27) umieszczony został niezgodnie z przepisami. Zgodnie bowiem z treścią pkt. 5.2.6.1. Załącznika nr 1 do rozporządzenia, znak D-6 umieszcza się w odległości do 0,5 m od krawędzi przejścia od strony nadjeżdżających pojazdów.

- lokalizacja przewidzianego w projekcie organizacji ruchu (Zatwierdzenie nr 11/2014) przejścia dla pieszych (oznakowanie poziome P-10 oraz znaki pionowe D-6 z tabliczkami T-27) stanowi realne zagrożenie bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego, zwłaszcza dzieci.

Ww. przejście zostało przewidziane do wykonania w terenie w bezpośrednim sąsiedztwie przedszkola, w osi wyjścia z placówki oraz zjazdu z drogi publicznej na teren prywatnej nieruchomości (po przeciwnej stronie jezdni) co stanowi realne zagrożenie życia lub zdrowia wszystkich uczestników ruchu drogowego.

W tym kontekście należy również nadmienić, że zgodnie z treścią pkt. 5.2.6.1. Załącznika nr 1 do rozporządzenia, przejście dla pieszych nie może być wyznaczone w osi wyjścia ze szkoły.

Mając na uwadze powyższe, należy zmienić lokalizację spornego przejścia dla pieszych, w taki sposób, aby korzystający z niego piesi byli w pełni chronieni, tj. aby przejście nie znajdowało się również w osi zjazdu z drogi do nieruchomości.

Wszystkie protokoły oględzin zostały podpisane przez osoby uczestniczące w czynnościach. Do protokołów załączono również dokumentację zdjęciową.

Dowód: akta kontroli - protokoły oględzin, str. 281-297.

II. Inne ustalenia nie mające wpływu na wynik kontroli.

Zgodnie z § 8 ust. 1 rozporządzenia, w celu szczegółowego rozpatrzenia wniesionych opinii lub wątpliwości związanych z projektem organ zarządzający ruchem może:

- 1) powołać komisję, w której skład wchodzi, w szczególności, przedstawiciel Policji oraz przedstawiciel zarządu drogi;
- 2) zasięgnąć opinii rzeczoznawcy, audytora lub biegłego w zakresie wpływu planowanej organizacji ruchu na jego bezpieczeństwo;
- 3) zasięgnąć opinii rzeczoznawcy lub biegłego w zakresie wpływu planowanej organizacji ruchu na środowisko, w szczególności w zakresie hałasu i zanieczyszczenia powietrza.

Zarządzeniem Nr 23/2014 Starosty Powiatu Milickiego z dnia 29 grudnia 2014 r. została powołana komisja ds. organizacji ruchu drogowego, w której skład weszli przedstawiciele Starosty Powiatu Milickiego oraz przedstawiciel Komendanta Powiatowego Policji w Miliczu.

Dowód: akta kontroli, str. 36.

Wnioski i zalecenia pokontrolne:

Działając na podstawie § 14 ust. 2 Zarządzenia Nr 428 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 13 grudnia 2013 r. w sprawie kontroli realizowanych przez Wojewodę Dolnośląskiego, w związku z art. 46 ust. 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, wnoszę o podjęcie działań, zmierzających do usunięcia stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybień, celem niedopuszczenia do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, w szczególności:

- 1) prowadzenie ewidencji zatwierdzonych projektów organizacji ruchu zgodnie z § 9 ust. 2 rozporządzenia, a w szczególności zamieszczanie przy każdym projekcie ujętym w ewidencji oznaczenia kilometrażowego drogi lub nazwy ulicy, której dotyczy dany projekt oraz wskazywanie przewidywanego terminu przywrócenia poprzedniej organizacji ruchu – w przypadku czasowych zmian organizacji ruchu;

- 2) zatwierdzanie projektów organizacji ruchu zawierających wszystkie wymagane elementy, o których mowa w § 5 ust. 1 oraz opinie, o których mowa w § 7 ust. 2 rozporządzenia;
- 3) terminowe przeprowadzanie przez organ zarządzający ruchem kontroli, o której mowa w § 12 ust. 3 rozporządzenia;
- 4) zawiadamianie zarządcy drogi o utracie ważności zatwierdzonej organizacji ruchu w przypadku, o którym mowa w § 12 ust. 4 rozporządzenia;
- 5) przeprowadzanie przez organ zarządzający ruchem kontroli, o której mowa w § 12 ust. 5 rozporządzenia, a w razie stwierdzenia nieprawidłowości na drogach podległych organowi zarządzającemu ruchem korzystanie z uprawnienia wynikającego z § 12 ust. 6 rozporządzenia;
- 6) podjęcie działań, o których mowa w § 12 ust. 6 rozporządzenia, mających na celu usunięcie stwierdzonych w toku oględzin nieprawidłowości w zakresie oznakowania pionowego i poziomego na drogach podległych organowi zarządzającemu ruchem.

Mając na uwadze powyższe, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, proszę złożyć do tutejszego organu informację o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Paweł Hreniak

Z-ca DYREKTORA WYDZIAŁU

Jarosław Karczewski